

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 25/20024-2

Saksbehandler Kåre Kristiansen

Tvedestrand kommune - uttalelse til planprogram kommuneplanens
samfunnsdel

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	02.09.2025	73/25

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 02.09.2025 sak 73/25

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget – vedtak

1. Fylkesutvalget er positive til at kommunen reviderer kommuneplanens samfunnsdel.
2. Fylkesutvalget ber kommunen følge opp anbefalinger i det videre planarbeid.

Tvedestrand kommune - uttalelse til planprogram kommuneplanens samfunnsdel

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkesutvalget er positive til at kommunen reviderer kommuneplanens samfunnsdel.
2. Fylkesutvalget ber kommunen følge opp anbefalinger i det videre planarbeid.

Vedlegg

Forslag til planprogram kommuneplanens samfunnsdel

Sammendrag

Tvedestrand kommune har sendt forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel på høring. Fylkeskommunedirektøren vurderer at planprogrammet gir et godt grunnlag for det videre arbeidet

Fylkeskommunedirektøren peker på behov for tydeligere kobling til bærekraftsdimensjonene, mer konkret beskrivelse av folkehelseutfordringer og et eget avsnitt om økonomisk handlingsrom. Det er positivt at arealstrategier løftes frem som sentral del av planarbeidet.

Saksopplysninger

Tvedestrand kommune har meldt oppstart av arbeid med kommuneplanens samfunnsdel og sendt planprogram ut på høring.

Eksisterende samfunnsdel er fra 2017 og skal oppdateres i tråd med kommunal planstrategi.

Planprogrammet beskriver blant annet planer om å:

- definere bærekraftsmål som skal være fokusområder
- gjennomføre politiske verksteder og bred medvirkning, bl.a. spørreundersøkelser og barnetråkk
- oppdatere arealstrategi med vekt på strandsone, levende grendesamfunn og bevaring av natur- og friluftsområder
- at kunnskapsgrunnlag skal baserer seg på folkehelseoversikt (2024), temaplaner for landbruk, kultur og idrett, samt innsatstrappen, men uten at enkelte tema beskrives
- endelig vedtak av planen ved utgangen av 2026

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren mener det er positivt at kommunen vil revidere samfunnsdelen i kommuneplanen med bakgrunn i oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Fylkeskommunedirektøren har følgende anbefalinger til tema i planarbeidet:

Plansystem og plantakt

Det er positivt at man legger vekt på politisk involvering i planarbeidet. Dette er sentralt for å styrke planen som politisk styringsverktøy.

Vedtak av planen planlegges imidlertid først til utgangen av 2026. Det gir kommunestyret begrenset med mulighet for å følge satsingsområdene før nytt kommunevalg. Nytt kommunestyre bør derfor få god anledning til å vurdere og eventuelt justere planen.

Arealstrategi

Det er positivt at planprogrammet fremhever arealstrategier som tema i planarbeidet. Arealstrategiene bør være enkel og tydelig. Et kart over hovedstrategier kan forenkle kommunikasjonen til innbyggere og folkevalgte.

Tvedestrand kommune har stort press på strandsonen og forholdet mellom utbygging og vern vil være sentralt. Relevante mål og strategier kan være:

- Natur: byggegrenser mot større naturområder og friluftsområder, vern av dyrka mark, myr og andre sårbare arealer
- Utbyggingsformål: senterstruktur og utbyggingsretninger, prioriterte områder for fritidsboliger, næring og energiproduksjon, nærhet til infrastruktur

Fylkeskommunen utarbeider nytt oppsett for arealregnskap, som inkluderer nye og oppdaterte naturdata om arealbruksintensitet, naturtype og økosystemer. Dette anbefales brukt som kunnskapsgrunnlag i arbeidet med arealstrategier. Den nye versjonen av arealregnskapet er forventet publisert i løpet av høsten 2025.

Utfordringsbilde og satsingsområder

Fylkeskommunedirektøren savner at planprogrammet inneholder en beskrivelse at det man foreløpig vurderer er hovedpunktene i et spisset utfordringsbilde.

Fylkeskommunedirektøren oppfordrer kommunen til å ta utgangspunkt i utfordringsbildet i Regionplan Agder 2030 og gjøre lokale tilpasninger.

Satsingsområdene bør være tverrsektorielle slik at flere tjenestekområder kan bidra. Folkehelseutfordringer fra folkehelseoversikten bør fremgå tydelig med prioriterte tiltak.

Planforslaget bør beskrive:

- Hva som skjer hvis kommunen ikke handler
- Hva kommunen har handlingsrom til å gjøre
- Hva kommunen vil prioritere

Økonomisk handlingsrom og gjennomføringsevne

Samfunnsdelen bør ha et eget avsnitt om økonomiske rammer i kommunen, økonomiske konsekvenser av utviklingstrekk og særtrekk og fortrinn i kommuneøkonomien. Dette bør inngå i en bredere omtale av organisasjonens forutsetninger, inkludert arbeidsgiverpolitikk, samhandling, digitalisering og beredskap.

Dette gir bedre forutsetning for realistiske prioriteringer og styrker koblingen til handlings- og økonomiplanen.

Medvirkning

Det er positivt at kommunen legger opp til medvirkning og at man beskriver hvordan den er tenkt gjennomført. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at tar utgangspunkt i et spisset utfordringsbilde slik at innspillene blir bedre tilpasset det strategiske nivået i planen.

Regionplan Agder 2030

Kommuneplanens samfunnsdel er sentral for å nå målene i Regionplan Agder 2030.

Barn og unges interesser

Med kommuneplanens samfunnsdel vedtar kommunen langsiktige mål for utviklingen av kommunesamfunnet. Planprogrammet beskriver medvirkningstiltak rettet mot barn og unge.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren mener planprogrammet gir et godt grunnlag for videre arbeid, men anbefaler at:

- Utfordringsbildet kan kobles til bærekraftsdimensjonene.
- Folkehelseutfordringer og prioriterte, tverrsektorielle satsingsområder tydeliggjøres.
- Et avsnitt om økonomisk handlingsrom og gjennomføringsevne innarbeides.
- At nytt kommunestyres får anledning til å diskutere planen.

Kristiansand, 15.08.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør